קג:

עין משפמ נר מצוה

ת"כ צו פ"ט ה"ג ואילך (ז' יו) וו כ צו פ ט זו ג ואיקן כה"ע, 3) [פסחים יח: וש"גן, ג) לעיל פו., 7) עדיות פ"ב מ"ב, נע' תו' לקמן קד. ד"ה א"ר עקיבאן, ו) ז) מנחות ה., ה) [ל"ל דף פב: וכן איתא שם לד:].

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה ה"ג וכו' ואומיב

גליון הש"ם

[מתני' וחכמים אומרים וכו' אלא יצא לבית השריפה. עי' שנועות לף ילו ע"ב כתוס' ד"ה משום עורה וכו'ן:

שינויי נוסחאות

א] מיכות עור העולה נמחקות י. מ"מ): ב] עור העולה (*ש"מ גן שיזכו (*mm): דן יזכו בכולז ן שיוכר (ישים): דן יוכר בכורן (ישים): הן נט"מ עצמנו. וכן (שים): הן נט"מ עצמנו. וכן מיקן כרש"י: ו הן נשרפים ועורותיהן עמהן ככ"ל (ישים) והגרי בפנים הוא מהל"ק: זן לא רצו (ני"מ. וכדעייני): הן הקריב (ני"מ. וכדעייני): הן הקריב לכהו לו יהיה (כי"צ): מן נגליון כיפורים. וזו טעות, דהרש"ק י נתכוון למחקן (פ"מ, טה"ק ודק"ו ועי׳ גם רש״ש שתמה ע״ו: י] ל״ל אבל יזכו (*m*) יאו ל"ל ראיתי (ש"מ, כי"מ וצ'. וכ"ה ברש"י):
יב] ומאי (כתה"י): יג] בכשר. יבן ומאי (כתה"י). יגן בבשר. עולה ובאימורי קדשי קדשים כל"ל (צ"ק): יד] נכי"י שהעולה פרט: מו] ככי"פ ואת בשר הפר. וכל"ל. והוא בשמות כט יד: כי״פ. וכעי״ז בש״מ): יוֹן דהא בהדיא כל"ל (*ש"מ. גליוו): בהדיא ככיל (יש מ. ג.י.)... יח] דקרא והכהן המקרים את עולת איש עור העולה אשר הקרים וגרי ועליה קאי כוי ב] העורות שיכול כו׳ הד"ח שמכ"י): כאן תיכת ראוי נמחק (ישרם:"). כאן מיכת ראר (נתמק"): כב] ל"ל לאכילה (יש"מ): כב] יוצא לבית (יש"מ): כר] ביה השריפה כל"ל (יש"מ): כר] ביה מסול (ש"מ): כר] בית וכר: כו] רישא דהך דלעיל תכוי. כון רישא דהך דעניל מיניה נקט (עפיי ש"מ ובי"פ): כו] ל"ל לו (ש"מ: כח) לכהנים סק"ד ומה"ד אחר הפשטן עורותיהן כו' (שמכ"י, כי"י): כבן ל"ל הכהנים (ש"מ), וככ"ים בשן על לופונים (מו) ופל עשהות שאין דרך בכך ואסור להשהות הדם כו': ל] הלכך מתניתין נמי (*ש"ח): לא] בכי"י וש"מ נוסף בכי"י וש"מ נוסף בריכה קודם הפשט דסתם זריקה קודם הפשט הוא: לב] דהיינו קודם (ש"מ): לג] נכי"פ עודו: לד] אפילו פסול קודם (שמכ״ים: לה) וכל שכן אם אירע הפסול בבשר שכן אם אירע הפסול בבשר אחר הפשט ואחר זריקה דהוי העור לכהנים אבל אם כו' (ש"ם וב"ש): לו] נדל"ל כיון דהתם (ב"ש): לו] ל"ל כיפר (ש"מ): (באה"מ): הדברים בטה״ק. ועי׳ ל״ק דמפרש עפ״י גי׳ שלנו: של] בד״ו לתפרט עפייה יי שננו. שרן בדייה ה"ג, [ובה"ז מיקן הג"ח כלפנינון. וגיי ל"ק ה"ג. ור"ל הכא נמי כיון דיכול להביא הכסף קודם זריקה הוי לא הוכר פסולו: מ] ל"ל אחר שגשחט (ש"ח). ובל"ק תיקן קודם שנזרק: מא] ל"ל דהא (ש"ח): מב] מיכת לעיל ליתל בק"י (הגר"ב):

שימה מקובצת

מג] בד"ו פסולו בלא וא"ו:

ונמצא מריפה שיאותו הכהנים בעורו. עיין שו"ת מהר"ס בנייר סי ת"ח ובקלף סי תע"ב:

לא יזכו בעורה: אשר הקריב. כל הקרבנות במשמע: שזכה בבשר יו. באימורים: שכן לא זכה במקלת. עורות שלא מלינו עור למזבח: תאמר בכהנים שזכו במקלת. בעור העולה: כל עלמו כו'. אין לנו להביא ראיה לשאר עורות מעולה דו שפרט בה הכתוב לבדה מפני שלא הולרכנו ללמוד על שאר עורות מה

מהא עליהן אלא על של עולה בלבד: לא יהו כהנים זכאין בעורה ת"ל יעור העולה ועורוחיהן עמהן. כדכתיב ואת בו הפר מ"מ עור העולה אין לי אלא עור העולה ואת עורו וגו': רלו מפשיטין יו. עורות קדשי קדשים מנין ת"ל עור העולה ₪ שהרי לא הלריכו להפשיט ונתנו לכהן אשר הקריב יכול שאני מרבה אף קדשים קלים ת"ל עולה מה עולה קדשי קדשים אף כמות שהן כדכתיב כחטאת כאשם מורה אחת וגו': נאמר בה והפשיט. כל קדשי קדשים ירבי ישמעאל אומר עור והבשר למזבח ועל העור שהזקיקו העולה אין לי אלא יו העולה עורות קדשי להפשיט לא אמור מה תהא עליו ולמזבח אינך יכול להביאו (זה) דבהדיא יו קרשים מנין ודין הוא ומה עולה שלא זכו פרט לך הקטר באברים מופשטין ולא בבשרה זכו בעורה קדשי קדשים שזכו פרט לך העור עמהן: לו יהיה. רישיה בבשרן אינו דין שזכו בעורן מזבח יוכיח דקרא ייו המקריב את עולת איש ועליה שזכה בבשר ולא זכה בעור מה למזבח שכן קחי לו יהיה: פרט לחונן כו'. דלח לא זכה במקצת תאמר בכהנים שזכו במקצת חזי להקרבה: שיכול לא יוכו בבשר. הואיל וזכו במקצת זכו יו בכוליה רבי אומר אע"פ שנתמעטו מלחלוק כלומר כל עצמו הוצרכנו אלא לעור העולה בבשר מלאכול יש לערב הולרכו למעטן מן העורות ם: שיכול לא יוכו בבשר. בלבד שבכל מקום העור מהלך אחר הבשר מפני שהוא ראוי כאו לאכילה והן אינן אפרים הנשרפין ושעירים הנשרפין הן ועורותיהן ראוים לאכילת כבן היום: מדינא. כי היכי [נשרפין] עמהן חמאת ואשם וזכחי שלמי דנפקא ליה לרבי ישמעאל ולמה לי ציבור מתנה לכהן רצו מפשיטין אותן לא קרא לעורות קדשי קדשים: אשר רצו אוכלין אותן ע"ג עורן קדשים קלים הקריב. דיליף ת"ק מיניה עורות לבעלים רצו מפשיטין אותן יו רצו אוכלין אותן קדשי קדשים מאי עביד ליה: תיפוק על גב עורן אבל עולה נאמר בה יוהפשים ליה מלו יהיה. כדנפקא ליה לרבי: רבי ישמעאל לטעמיה. דדרים לו את העולה ונתח אותה לנתחיה יכול לא יהו יהיה לדרשה החריתי: קרה יתירה הכהנים זכאין בעורה ת"ל יעור העולה אשר הוא. דמני למכחב עור העולה אשר הקריב חולו יהיה פרט לטבול יום מו (ומחומר הקריב לכהן ולשתוק: מתבר' אין כיפורים) ואונן שיכול לא יזכו בבשר שהוא עורותיהן לרהנים. אלא נשרפים עם לאכילה יזכו ז בעור שאינו לאכילה ת"ל לו עורן: לא ראיתי עור יולא בו לשריפה. יהיה פרט למחוסר כיפורים וטבול יום ואוגן משהופשט. הכי מפרש לה בגמ' [קד.]: ות"ק נמי תיפוק לי מדינא יימילתא דאתיא ונמלא טריפה. ואפילו שפסול זה היה בו הודם הפשט הואיל ולא ניכר עד לאחר הפשט יאותו הכהנים בעורו: אין לא ראיתי ראיה. שמא לא אירע ביתיו שיתנא טריפה אחר הפשט ואם אירע ושרפוהו הוא לא ראה: אלא יצא לבית השריפה. הואיל וקודם הפשט סוה ביה כה: גבז' ה"ג בגמ' כל שלא זכה המובח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה ואע"ג דאפשטיה לעור קודם זריקה. ול"ג כל שחין לו בבשר כהו דההיח מאי בעיא לענין דם מרצה על העור הא ההיא בכהן טמא קאמר. אלא רישיה ביו דהך דלעיל מהך נקט ואותיב (א) הכי קתני רישא כל שלא זכה המובח בבשרה כגון שאירע בו פסול הודם זריקה דלא היה לה כו לבשר שעת היתר

למזבח לא זכו הכהנים בעורה ולא פליג

בין שהופשט קודם הפסול בין לא הופשט. אלמא אע"ג דאפשטיה לעור

קודם זריקה ונפסל הבשר ואח"כ זרק

קאמר דלא זכו בעורה: מני ר' אלעזר

ומודה רבי שאין הפשם קודם זריקה. משמע הכא דלכ״ע היכא דנולד פסול קודם הפשט וקודם זריקה אין הדם מרלה על העור ותיתה דבסוף הגוזל קמא (ב"ק דף קיא.) אמר גבי נתן אשם ליהויריב וכסף לידעיה דאם קדמו בני יהויריב והקריבו את האשם זכו

במה שבידם ופריך למאי חזי אשם

פסול הוא אמר רבא לעורו והשתא עורו גופיה הא לא חזי דהיינו קודם הפשט וזריקה דתחלת הבאתו בפסול וי"ל דהתם לוו לחחר שחיטת החשם יכול להביא כסף קודם זריקה קרינא ביה מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו כיוו דעדיין לא נכפר מו הלכך לא חשיב פסול דקודם זריקה ומיהו קשה כיון דאיכא הפסול בידם לחו מה לי קודם זריקה ומה לי לאחר זריקה וי"ל דהוי כמו שנמלא טריפה בבני מעיים לרבי חנינא סגן הכהנים הואיל ולא הוכר פסולו קודם הפשט לרבי וקודם זריקה לרבי אלעזר מרצה על העור (הג"ה) שלו וקשה דתניא בתוספתא דפסחים הביא את אשמו קודם גזילו לא יהא אחר ממרס בדמו עד שיביה גזילו הלה תעובר לורתו ותנא לבית השריפה אלמא אין תהנה להביא הגול קודם מו שנשחט ואין לומר היינו מדרבנן הא מאן תניא בסיפה גבי מלורע (לעיל) מבן (דף ה) ט הקדים חטאתו לאשמו לא יהא אחר ממרס בדמו אלא תעובר לורתו ותלא לבית השריפה ומהכא מוכח פ' קמא דמנחות (דף ה.) יש מחוסר זמן לבו ביום ואע"ג דמן התורה פסול לריך עבור לורה כדתניא פרק כילד לולין (פסחים דף ס) ח) כל שפסולו בגופו ישרף מיד בדם ובבעלים תעובר לורתו ופסולו מנו בגופו הוי כמו פיגול וטריפה ונבלה אבל הקדמה לא. ברוך:

בקל וחומר מרח וכתב לה קרא ורבי ישמעאל האי אשר הקריב מאי עביד ליה פרט לטבול יום ומחוסר כיפורים ואוגן ותיפוק ליה מלו יהיה רבי ישמעאל לטעמיה יהאמר רבי יוחגן משום רבי ישמעאל נאמר בעולה לו יהיה ונאמר באשם כלו יהיה מה להלן עצמותיו מותרין אף כאן עצמותיו מותרין מופני דאי לא מופני איכא למיפרך מה לאשם שכן בשרו מותר לו יהיה קרא יתירא הוא: כ*ותני' בכל הקדשים* שאירע בהן פסול קודם להפשיטן אין עורותיהן לכהנים לאחר הפשיטן עורותיהן לכהגים האמר רבי חגינא סגן הכהגים מימי לא ראיתי עור שיוצא לבית השריפה יאמר רבי עקיבא מדבריו למדנו שהמפשים את אין ילא מריפה אומרים בעורו ° וחכמים שיאותו הכהנים אין ילא ראינו או ראיה אלא יצא לבית השריפה: גבו' כל שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה ואע"ג דאפשמיה לעור קודם זריקה מני רבי אלעזר ברְבי שמעון היא דאמר אין הִדם מרצה על העור בפני עצמו אימא סיפא כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם הפשיטן אין עורותיהן לכהנים לאחר הפשיטן עורותיהן לכהנים אתאן לרבי דאמר הדם מרצה על העור בפני עצמו רישא רבי אלעזר ברבי שמעון סיפא רבי אמר אביי מדסיפא רבי היא רישא נמי רבי היא ומודה רבי ישאין הפשט קודם זריקה רבא אמר מדרישא ר"א ברבי שמעון סיפא נמי ר"א בר"ש מאי יו קודם הפשט

בר' שמעון היה דחמר. לקמן (קד.) אין הדם מרצה על עור חלוץ בפני עצמו בלא בשר כגון אם נפסל הבשר ואין הדם מרצה עליו אף העור לא יצא מידי מעילה להיות ניתר לכהנים בח אחר הפשטן: **עורוחיהן ללהנים**. ואפילו אירע פסול זה קודם זריקה: א**חאן לרבי.** דפליג עליה דרבי אלעזר לקמן (שם) ואמר הדם מרלה על עור חלוץ בפני עלמו בלא הרלאת בשר: ומודה רבי שאין הפשע קודם זריקה. אע"ג דאמר הדם מרלה על העור בפני עלמו היכא דאיתרמי דאיפשט קודם זריקה, מודה הוא שאין כהנים 🕮 רגילין בכך שאסור לשהות הדם כל כך הלכך 🖰 נמי דקתני כל שלא זכה המובח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה טעמא משום דפסול דקודם זריקה קודם הפשט הוא ₪ ומיהו היכא דאיתרמי דהפשיט קודם זריקה ונפסל אחר הפשט אע״פ שלא זכה מזבח בבשר יזכו הכהנים בעורה ומשנסינו דברה בהוה : קודם שנראו להפשט. 📾 קודם זריקה אין עורותיהן לכהנים ואפי׳ הופשט ואח״כ נפסל וכל שכן כשהוא עם הבשר דאין דם מרצה על העור בלא בשר: לאחר שנראו להפשע. דהיינו לאחר זריקה עורותיהן לכהנים ואפי׳ עורו 🕬 עם הבשר לשנפסל כדקאמר רבי אלעזר דכיון שנזרק הדם והורלה בשר שעה אחת יפשיטנו ועורו לכהנים: על העור בפני עלמו. אם הופשט ונפסל הבשר קודם זריקה וזרק הדם הותר העור דקסבר רבי אין עור פסול אלא הנפסל עם הבשר אבל הופשט קודם פסולו אפי׳ 🗗 קודם זריקה אתיא זריקה ושריא ליה וכל שכן 📾 אחר הפשט ואחר זריקה אבל אם קודם הפשט נפסל ואפילו אחר זריקה הרי הוא כבשר:

מה א מיי׳ פ״ה מהל׳ מעה"ק הלכה יח: מער"ק הלכה יח: בזר ב מיי" שם הלכה כ: בזר ג מיי" פ"ג מהלכות בכורות הלכה י ופרק יט מהלכות פסה"מ הלכה ט ועיין טוש"ע יו"ד סי' שו סע' ב: אח ד מיי' פ״ה מהל מעה"ק הלכה יח:

מורה אור השלח

ו. וְהַבּּהֵן הַמַּקְרִיב אֶת עלַת. אִישׁ עוֹר הָעלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב לכהן לו יהיה: ויקרא ז, ח והפשיט את העלה ונתח 2. הְּלְּנְתְּדִיהָ: ויִקרא א, ו אֹתָה לְנְתְּחִיהָ: ויִקרא א, ו 3. בַּחָטָאת בָּאָשָׁם תּוֹרָה אָחַת לָהָם הַכֹּהַן אֲשֶׁר יְבַפֶּר בּוֹ לוֹ ויקרא ז, ז

מוסף רש"י

עורות קדשי קדשים מנין. עורות חטאות ואשמות וקרכנות ליבור שמחלקין עורות קדשי ליבור שמחלקין עורות קדשי הקדשים לכהנים: ת"ל עור העולה אשר הקריב. וילפינן העולה מעולה כל עורות קדשי קלשיס (פסחים נז.) ונאמר באשם לו יהיה. כחטחת כחשם באשם לו יודה. מוקמת מוקט מורה את להם הכהן וגר לו יהיה (לעיד 19.1) מה להלן עצמותיו מותרין. לעשות מהן כלים. אני שמעמי שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל ולוויל צחו. או: בעלמות שאיו בהם (עניג צוו), מו. נענמות מחין בהם מוח דשריין אפר לקתא דסכייל ואשם דעלמותיו מותרים שהרי בשרו מותר ואין איסור נותר חל עליהם דאין נותר חל אלא על זכח עליהם דאין נותר חל אלא על זכח הראוי לאכילה כדאמרינן בפסחים העצמות והגידין ישרפו לששה עשר העלמות והגדקי וביפו לששה ששר החינן כה אי דלית כהו מוחא לישדינהו אלמה היכה דאין מהי לאכילה אין נותר חל בו (מנחות פג. מבריה אך באך. אפילו עולה שנייג דכולה כליל, עלמותיו מעורי, והאי דנקט אשם טפי מעורין, והאי דנקט אשם טפי מעור משום דמכל חד מיימי חדא דרשא, בחנורה אווירות וומשו עוא אלא המנורה אווירות וומשו אווירות וומשו אלא המנורה אווירות וומשו אווירות אווירות וומשו אווירות אווירו הקטרת אימורים ומשמע הוא אשם ולא עלמותיו אשם (מנחות שם) לו יהיה קרא יתירא הוא. דמני עור העולה אשר הקריב (לנהן יהיה (לעיל פו.):

ליקומים

. והלכתא כדברי חכמים בשר בקבורה והעור בשריפה. בכור בעל מום מותר להאכילו לגוים ולכלבים שנאמר כצבי וכאיל כו׳. במה דברים אמורים בבכור שנשחט ונמצא כשר, אבל בכור שנשחט ונמצא טריפה שמת או נשחט ונמצא טריפה אסור להאכילו לגוים ולכלבים דכל היכא דלא קרינא ביה תאכלנו לא קרינא ביה כצבי ומכיל להתירו לגוים ולכלבים כו׳. תדע שכן הוא שאל״כ קשיא דו׳ עקיבא אדר׳ עקיבא שהרי (לכ ע"ב) אומר בבכורות . דבכור בעל מום מאכילין אותו ובכו בעל מום מאכילין אוזנו לגרים, ואילו במסכת זבחים פ' טבול יום שנינו שר"ע אומר שהשוחט בכור בעל מום בגבולין ונמצא טריפה שיאותו הכהנים בעורו ומשמע ולא בבשרו, הרי למדת שמאחר שנמצא טריפה דלא קרינא ביה תאכלנו שלא יהנו בבשרו להאכילו לגוים. וכן פירש רבינו שלמה שלא התיר ר״ע אלא לעורו ולא בשרו, וגרס שם אמר רבי חייא הלכה כר״ע ואף ר״ע רבי חייא הלכה כר״ע ואף ר״ע לא אמר אלא כשהתירו מומחה אבל לא התירו מומחה לא. ויש מבל לא התירו מומחה לא. ויש
ספרים שגורסין שם אחר כך
וחלכה כדברי חכמים בשר
בקבורה ועור בשריפה, ורש"י
אינו גורס שם אלא והילכתא
כדברי חכמים לא קאי אבכור
הלמו מום שדיבר בו ר"ע שמוה
מחמיו בלרה שינועות אבל אי פסקינן הלכה שיאותו, אבל קאי אעור קדשי מקדש וארישא קאי

היה יה שיקים מימי היה אליקה אתיא זריקה ושריא ליה וכל שכן להו אחר הפשט ואחר זריקה אבל אם קודם הפשט נפסל ואפילו אחר זריקה אתיא לבית: ראיר ועיד מימי מימי השריפה וחכמים אומרים אין לא ראינו ראיה אלא יצא לבית השריפה (סמ"ג עשין לל"ט): ומה שכתב מר דרש"י לא גרים הילכתא כחכמים, ברשות מורי לא כי אלא לא (גבי) (גרים) בשר בשריפה ועור בקבורה כדאיתא בסמ"ג, ומפרש סמ"ג טעמיה דס"ל הילכתא כחכמים, ברשות מורי לא כי אלא לא (גבי) (גרים) בשר בשריפה ועור בקבורה כדאיתא בסמ"ג, ומפרש סמ"ג טעמיה דס"ל הילכתא כחכמים, ברשות לא כי אלא לא (גבי) (גרים) בשר בשריפה ועור בקבורה כדאיתא בסמ"ג, ומפרש סמ"ג טעמיה דס"ל הילכתא כחכמים, ברשות לא כי אלא לא (גבי) (גרים) בשר בשריפה ועור בקבורה כדאיתא בסמ"ג, ומפרש סמ"ג טעמיה דס"ל הילכתא כחכמים, ברשות לא לא לא היל לא היל לא רצינו ראיה אלא יצא לבית השריפה (סמ"ג עשין לל"ט). אררי תנינא אבל לעולם הלכתא כר׳ עקיבא, כן דעת סמ"ג. ותמהתי עליו היאך יתכן זה כיון דר׳ עקיבא מעדותו של ר׳ חנינא (הוא) דקא יליף מינה, אם נתרועע היסוד נפל הבניין. אבל הפי׳ (המא׳) (המחוור) במה שפרש"י דדעת רש"י דלא גריס שריפה דלא שייכא שריפה בקדשי הגבולין כגון בכור בעל מום, דעליה קאי ר׳ עקיבא, אלא בקדשי מקדש, הילכך גריס סתמא הלכתא כתכמים, (ועוד דבשר) (דעוד וכשר) בקבורה. וכל זה כבר כתבתי למר בקיצור מדברי הרא"ש (פ"ה דבכורות סוף סי׳ ב׳) אלא בתשובת ר"י משמע דר"ת עשה לו קרנים בסרבו של לא נדרש למה, מאיזה טעם לא נדרוש ליה להאי פיסקא דהלכתא כתכמים (שר"מ מסתי"ל המדשות סימן קס):